

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pouč, plača za vse leto 12 K, za pol leta 6 K, za četrt leta 3 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Volilna reforma pred parlamentom.

Na Dunaju, 22. marca.

Danes se je končala prva oficialna debata o volilni reformi, ki je trajala skoro tri tedne. Jutri bo še govoril drugi generalni govornik, grof Stürgkh. Nato se izroči vladna predloga odseku, obstoječemu najbrže iz 49 članov, kjer se odloči usoda volilne reforme.

Kot prvi je dobil danes besedo češki poslanec Udržal, ki se je v svojem govoru pritoževal, da dela vladna predloga razloček med mesti in kmetijskimi občinami, s čimer se označuje kmetisko prebivalstvo kot manjvredno. Toda kmetisko prebivalstvo ni voljno to zapostavljanje mirno trpeti in bo zastavilo vse svoje moči, da ta razloček izgine iz vladne predloge. Govornik je nato polemizoval proti posamnimi predgovorniki in končal svoj govor z besedami, naperjenimi proti drju. Baernreitherju: Kaj pa hoče vodja ustavovernih veleposestnikov s konstituantno? Ali hoče ustvariti novo gosposko zbornico? Najbrže bodo tam zopet sedeli privilegirani gospodje? Dr. Baernreither je že itak prezrel za gosposko zbornico, da se nanj pri prvem bodočem imenovanju prav gotovo ne bo pozabilo.

Posl. Wolf je protestiral proti sestavi govorniške liste in proti junktimu med volilno reformo in reformo poslovnika. Vlada je svojo predlogo sestavila tako, da se iz nje jasno vidi namen, Avstrijo poslovnosti in nemštvo potisniti ob steno. Slovanskimi zahtevami je v svoji predlogi v polni meri računala, ne da bi se pri tem tudi ozirala na upravičene nemške terjatve, in se ji je na ta način posrečilo, sestaviti tako volilno reformo, ki zagotavlja Slovanom večino v parlamentu. Govornik je nato razpravljaj o ločitvi Galicije od ostalih avstrijskih dežel, polemizoval proti drju. Baernreitherju in ob koncu svojih izjavij naglašal, da vladna volilna reforma, dasi sloni na splošni volilni pravici, ni taka, da bi zanjo mogel

mirne duše glasovati nemški nacionalci.

Poljak Opy do je v svojem govoru poudarjal, da vladna predloga ni zasnovana na principu splošne, enake in direktne volilne pravice, zato poljski klub ne more glasovati za predloženo volilno reformo.

Posl. Peschka je izjavil, da je razloček med davčno silo posamnih narodov tako velik, da ni mogoče govoriti o enakopravnosti vseh narodov. Nemški agrarci bodo glasovali za volilno reformo, ako se bo v nji zagotovila narodna eksistenca nemškemu narodu.

Češkoradikalni posl. dr. Baxa je kritikoval pristransko razdelitev mandatov, pri čemer so zlasti oškodovani Čehi. V nadaljnjem svojem govoru je polemizoval proti izvajanjem raznih nemških predgovornikov in razpravljaj o državopravni strani vprašanja o ločitvi Galicije od ostalih avstrijskih dežel.

Posl. Schrafl je nato predlagal konec debate, kar je bilo sprejeto. Za generalna govornika sta bila izvoljena dr. Ebenhoch (za) in grof Stürgkh (proti).

Dr. Ebenhoch je polemizoval proti izvajanjem posamnih protigovornikov in zagovarjal ministrskega predsednika Gautscha pred očitanjem, da je predložil svojo volilno reformo zbornici iz strahu pred ulico. Nemštvo se vzpričo visoke kulturne in gospodarske stopnje ni treba bati volilne reforme, ko nemštvo v Avstriji pod dvema pogojema ni izpostavljeno nobeni nevarnosti: to je pravičnost napram vsem narodom in sloga med Nemci. Bojazen, da bi bodoči parlament, izvoljen na podlagi nove volilne reforme, slabo vplival na zunanjo državno politiko, je docela neutemeljena. Zunanje politike tudi v bodočem parlamentu ne bodo odločevale simpatije, nego vojaška moč in koristi celokupne države. Reforma poslovnika je takoj potrebna, reforma ustave se pa mora pridržati bodočemu parlamentu. Zahteva po ločitvi Galicije od ostalih avstrijskih dežel nima drugega namena, kakor da zavira volilno reformo.

Sporazumljenje med narodi se bo v bodočem parlamentu lahko doseglo in najboljši argument za volilno reformo je ta, da tega sporazumljenja v sedanji zbornici ni mogoče doseči. Vprašanje splošne volilne pravice se morda dá, toda samo na škodo in nevarnost države, za nekaj časa odložiti, ne pa spraviti s sveta in parlament bo z rešitvijo volilne reforme izvršil veliko in častno nalogo. Govornik je nato predlagal, naj se predloga o volilni reformi odkaze posebnemu odseku 48 članov, predloga o poslovniku opravičnemu odseku, zakon o zaščiti volilne svobode justičnemu odseku, zakon o spremembi imunitetne pravice pa ustavnemu odseku.

Nato se je razprava prekinila. Prihodnja seja bo jutri dopoldne; govoril bo generalni protigovornik grof Stürgkh.

Pred shodom zaupnikov narodnonapredne stranke.

XIV.

Mogočni razvoj vsega državnega, gospodarskega in kulturnega življenja je ustvaril mnogoštevilčen uradniški stan. Med uradniki ni šteti samo tistih, ki službujejo državi, marveč tudi vse druge uradniške posle izvršujoče uslužbenice. Zlasti narašča število privatnih uradnikov. Kolikor bolj se razvija veleindustrija in veletrgovina, toliko bolj se množe privatni uradniki, kakor na drugi strani izginjajo male, toda samostojne trgovske in obrtne eksistence.

Za nas Slovence je uradniški stan posebno velikega pomena, kajti pri nas mu pripada največji del posvetne inteligence in prav zato mora narodno-napredna stranka posvetiti uradniškemu stanu in njegovim željam in stremljenjem največjo pozornost.

Konsekvenca narodnostnega načela je, da se morajo na slovenskem ozemlju nastavljanje uradniki slovenske narodnosti. Od tega cilja smo še zelo zelo oddaljeni. Na Slovenskem pospešuje vlada še vedno prav sistematično in

vazijo nemških uradnikov, ki nastopajo in so tudi dejanski sovražniki slovenskega naroda in uporabljajo svoje stališče v to, da pospešujejo po svojih močeh uničenje slovenske narodnosti. Nemška birokracija je tisti klin, ki ga je vlada zabila v slovensko meso in narodno-napredna stranka se bo morala z vso silo zavzeti, da izdere ta klin.

Kar se tiče javne uprave, je treba pač delati na to, da se ta uprava korenito reformira. Vsa javna uprava mora postati preprostejša in cenejša, da bo bolje funkcionirala in bolje ustrezala interesom občinstva. Sedanji birokratični aparat je okoren, je počasen in silno drag, a razmeroma le slabo služi občni koristi.

Vlada vidi v državnem uradništvu svoje služabnike, s katerimi lahko dela, kar hoče in kakor hoče. Sicer je to absolutno gospodstvo že nekoliko omajano in ni več tako, kakor n. pr. nad vojaštvom, a poteklo bo še dosti dela, predno bodo avstrijski državni uradniki postali to, kar so: državni uradniki v moderni državi. Na Francoskem se dela na to, da bi državni uradniki dobili zakonito zajamčeno pravico koaliranja in stavljanja, česar pri nas še delavci nimajo, dasi so gotovo najsvobodnejši stan, dočim pri nas uradniki še do službene pragmatike niso prišli in so v službenih stvareh izročeni vsaki vladni na milost in nemilost. To kaže drastično, kako velikanski razloček je med Francijo in Avstrijo. Francija je pač civilizirana država, Avstrija pa policijska s civilizacijo le od zunaj nekoliko pobaryana država.

Uradništvo ima pravico zahtevati, da se spremene sedanje razmere in narodno-napredna stranka bo morala vse storiti, da se te razmere zboljšajo.

Prvo, kar je treba, je moderna službena pragmatika, ki določi natančne pravice in dolžnosti državnih uradnikov, da uradniki ne bodo več hlapi vsakokratne vlade, nego služabniki celokupnosti, in da vlada ne bo več mogla z njimi delati, kakor se ji poljubi.

V materialnem oziru je delati na to, da se primerno zvišajo temeljne plače in pokojnine uradnikov do vstetega sedmega razreda. Višji uradniki so že sedaj v primeri z nižjimi uradniki presijajno plačani in je vsako zvišanje njihovih dohodkov nedopustno. Nadalje je reducirati uradniško službeno dobo na 30 let in je zakonito zagotoviti, da pride vsak uradnik, tudi če ne dobi višjega čina, v gotovi dobi v višji plačilni razred, tako da bo stopivši v pokoj po plači vsaj v 7. činovnem razredu. Uradnikom v Ljubljani se morajo z ozirom na vladajočo draginjo zvišati aktivitetne doklade.

Kar velja za državne uradnike, to velja primerno tudi za vse deželne in komunalne uradnike.

Za privatne uradnike je poleg že zagotovljenega zavarovanja za starost in onemoglost izposlovati tudi zavarovanje za slučaj brezposelnosti in je zakonitim potom določiti temeljne pogoje njihovih službenih pogodb, da ne bodo več popolnoma prepuščeni svojevoljnosti svojih gospodarjev, nego si bodo s službeno pogodbo, poleg dolžnosti pridobili tudi pravice.

Občna korist vseh Slovencev, naj že pripadajo kateremukoli stanu, zahteva dalje še celo vrsto reform v vseh panogah javnega življenja.

Ustava, ki jo imamo, je še danes pravzaprav le na papirju. Splošna in enaka volilna pravica poda parlamentu večjo moč kot jo ima sedaj in če bodo imeli narodi prave nastopnike, bodo ti to večjo moč tudi lahko izkoristili.

Potrebno je, da dobi parlament večji vpliv na zunanjo politiko in na vojaštvo, kjer vlada sedaj, krona popolnoma absolutno, brez vsakega ozira na prebivalstvo, zgolj in edino tako, kakor je to v interesu vladajoče habsburške rodovine.

Parlament bo moral razširiti politične pravice državljanov. Izposlovati se mora tiskovna svoboda in dovoliti svobodna kolportaza. Zakon o društvih in zakon o zborevanjih se mora reformirati v liberalnem smislu, da bo

LISTEK.

V hiši žalosti.

Povest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda.
(Dalje.)

Sancin ni štedil z Lavrinim denarjem. Oblačil se je elegantno. Nosi sil je rokavice, imel cilindar in s srebrom okovano palico. Poznalo se mu je oddaleč, da je bil vojak in kadar je bil v gostilni, je najraje govoril o svojih doživljajih v Bosni.

Ta dan je peljal Lavro v takrat mnogoobiskovano pivovarno v ulici Torrente, ravno nasproti kavarni Volti di Chiozza. Nastopil je z njo prepotentno. Ošteval je natakariče z vojaško energijo, govoril glasno in zapovedujoče, da so ga slišali vsi gostje, in pripevedoval Lavri obširno o bitki, ki je ni nikdar doživel, pri čemer je tako govoril, kakor da je pri tej bitki igral veliko vlogo. Pripovedoval je to pač Lavri, ali z namenom, da ga sliši vse občinstvo in res so ga pri sosednih mizah poslušali vsi.

„To mora biti kak mlad major

ali kaj takega,“ je pri eni bližnjih miz polglasno rekel neki meščan. „Na prvi pogled se mu to vidi... ej, takih oficirjev bi morali imeti več, pa bi bilo Avstriji pomagano.“

Sancin je zatrepetal same radosti in obšel ga je neskončen ponos. V prvem hipu se kar ni mogel ganiti, potem pa vzel svojo čašo in z najvljudnejšim poklonom in najljubeznivejšim usmевom molče napil družbi, v kateri je sedel rečeni meščan.

Sancin je bil tako vesel svojega uspeha, da je od tega dne vsak večer silil Lavro, naj gre z njim v gostilno. Sodel je prav, da mu lepa in elegantna ljubica daje poseben ugled in to je hotel izkoristiti.

Na teh večernih potovanjih po gostilnah in kavarnah je Sancin nekoč našel na dva človeka, ki sta z njim skupaj služila pri vojakih. Od kar je Sancin nosil elegantno obleko, se ni več bavil s svojimi prejšnjimi prijatelji, dasi se mu je močno tožilo po moški družbi. Zato je bil zdaj toliko bolj vesel nekdanjih tovarišev iz Bosne. Spoznala sta ga na prvi pogled in se takoj odzvala njegovemu povabilu ter prisledla k njemu

in k Lavri. In zdaj se je začelo vpraševanje, kje da je kdo hodil in kaj da dela. Vmes so pogrevali spomine na mlade dni in na doživljaje v Bosni ter se pridno zalivali z vinom.

Lavra je bila žalosti in obupanja vsa potrta. Molče je sedela poleg teh ljudi, ki se zanjo niso čisto nič menili, a misli njene so bile temne. Vsak hip je v duhu zagledala šumeče morske valove, vsak čas je videla samo sebe, kako bega ob morskem obrežju, tako steza roke a se ne upa skočiti v te valove.

Sancinova nova prijateljica nista imela ne denarja ne zaslužka. Sancin jih tudi ni vprašal, o čem da živita, pač pa jima je velikodušno ponudil svojo podporo, „dokler si ne opomoreta.“

„Edino, kar zahtevam od vaju, je, da brezpogojno respektirate mojo prijateljico Lavro. Ta je pokorna in ljubezniva in bo spoštovala moje prijateljke. Kaj ne, Lavra?“

Ko Lavra ni takoj odgovorila, se je Sancin zlobno nasmehnil.

„Kod se pa zopet sprehajajo tvoje misli? Tam okrog „Alabarde“? Le potrpi, jaz te tega že odvadim.“

Lavra ta večer ni vedela, kdaj in kako je prišla domov. Da bi se omamila, da bi pregnala svoje temne misli in pozabila svoje bolesti, je ta večer naglo izpila več kozarcev vina in potem ni več vedela, kaj se je go-dilo krog nje. Ali ko se je zjutraj prebudila, je strahoma zapazila, da sta v njeni sobi Sancinova prijateljica in da se čutita popolnoma domača.

„Moja prijateljica bodeta stanovala pri meni, dokler ne najdeta primerne zaslužka, skrbi za zajutrek.“ To je bilo vse, kar se je zdelo Sancinu vredno povedati Lavri. A povedal je to s takim pogledom, da se Lavra ni upala ugovarjati.

Od tega dneva naprej je imela Lavra slabše življenje kakor v pekl. Sancin in njegova prijateljica so prihajali redno šele proti jutri domov in potem spali do poldneva, po obedu pa zopet odšli. Denarja niso imeli nikdar dovolj. Po obedu je Sancin navadno pregledal svojo denarnico in če je bila prazna, je osorno ukazal:

„Lavra, obišči starega Pikardija; jaz te počakam doma.“

Sancinovima prijateljema je to postopanje silno imponiralo in ker nista prikrivala svojega občudovanja, jima je bil Sancin hvaležen in se jih čedalje tesneje oklepal. Bili so nerazdružljivi.

Čim pogosteje je Lavra obiskovala starega Pikardija, toliko manjše svote je prinašala domov. „Gotovo te kdo izkorišča,“ je menil Pikardi in postal trdovraten skop. In Lavra ga niti prositi ni mogla. Če je v prejšnjih časih potrebovala denarja, se je Pikardiju laskala in je s svojo ljubeznivostjo dosegla, kar je hotela. Zdaj se ji niti govoriti ni ljubilo. Molče je vzela, kar ji je dal.

Toda Sancin ni bil s tem zadovoljen. Ako je Lavra prinesla malo denarja, jo je psoval in ko je tudi njej zavrela kri, da mu je ugovarjala, jo je metal po tleh in jo pretepaval, da je bila vsa črna in ranjena.

Prišlo je končno do tega, da so se taki prizori primerjali vsak dan in se je kričanje razlegalo po celi hiši. In ljudje so zmajevali z glavami in šepetali, da vzame to slab konec.

(Dalje prih.)

zajamčeno svobodno politično življenje in delovanje. V svrhu, da se zagotovi ta svoboda, je potom zakona ustvariti jamstva, da javni uradniki ne bodo nikdar zlorabljali svoje uradne oblasti proti političnim strankam.

Kar se tiče drugih reform, je narodnonapredni stranki priporočati, da za sedaj sprejme v svoj program sledeče točke:

Upravno sodstvo se mora razširiti in upravnim oblastvom se morajo dodati sodniki-lajiki.

Ustanavljanje industrijalnih podjetij je pospeševati ne le moralčno, nego materialno potom izdatnih davčnih olajšav in ponapredčin iz javnih sredstev.

V justici je treba ločiti državna pravdnitstva od sodnih, da bodo pravdnitstva samostojna. Eventualno naj se združijo s finančnimi prokuraturami.

Zahtevati je temeljito reformo zakona o pristojbinah, kazenskega zakona in občnega državlanskega zakona, vojaškega kazenskega zakona in vojaškega kazenskega pravnega reda v smislu javnosti vsega postopanja.

Odpraviti je vsaj najhujše indirektno davke ali jih olajšati ter namesto njih uvesti progresivni zapuščinski davek.

Izdatke za vojaštvo je znižati, uvesti pa dveletno službovanje.

S tem smo pri kraju s temi razmotrivanji o reviziji narodnonaprednega programa. Podali smo le načrt in samo najvažnejše točke nekoliko utemeljili, ker smo hoteli z delom biti gotovi pred shodom zaupnih mož. Kdor primerja ta načrt s programi drugih strank, bo spoznal, da smo poskusili ustvariti vseskozi modern, nacionalen, svobodomiseln in socialno formatoričen program, ki ga lahko podpisje vsak svobodomiseln in napreden Slovenec.

Sicer pa si je pisatelj teh vrstic popolnoma svest, da ostane to trudapolno delo brez posledice.

Državni zbor.

Dunaj, 22. marca.

V začetku današnje seje je interpeliral posl. vitez Berks zaradi jezikovne enakopravnosti na progi železnice Celje-Velenje. Potem je odgovarjal vodja železničnega ministristva Wrba na razne interpelacije, med njimi tudi na interpelacijo zaradi prekoračenih kreditov pri alpskih železnicah. Povedal je, da so posebno velike ovire nastale v karavanskem in vukovskem predoru. Vsled pritiska zemeljske teže je bilo treba izmenjati 63 obokov v dolgosti 550 metrov. Vkljub vsem oviram pa je vendar upati, da se promet na progi Celovec-Jesenice otvori v začetku septembra letos, dočim se na progi Celovec-Rožek začne voziti že meseca maja. V predoru bo treba skoraj gotovo še za časa prometa izboljšavati posamezne oboke, tako da se bo v tem slučaju razvijal promet le na eni progi. Podobno je tudi v vukovskem predoru, kjer je bilo treba nadomestiti 22 novih obokov, kar je veljalo poldrugi milijon kron, toda s tem se še nikakor ni prekoračil za to progo dovoljeni kredit. Vkljub temu je zanesljivo pričakovati, da se vsa popravila izvršijo tako, da se proga Jesenice-Gorica-Trst otvori v začetku meseca julija letos. Pač pa se prekorači pri takozvani pyhrnski železnici z njenim predorom skozi Bosruck dovoljeni kredit za dva milijona K. Proga na Solnograško se otvori v mesecu juliju letos. — Odgovoril je še finančni minister na nekatere interpelacije, nakar se je nadaljevala debata o volilni reformi. Koncem seje je predlagal poslanec Stein, naj pride za volilno reformo kot prvi predmet na vrsto povelilni zakon o prispevanju k skupnim potrebščinam. Ta predlog pa je bil odklonjen, sprejet pa predlog, da se vzame v razpravo zakon o čerkih.

Volilna reforma.

Praga, 22. marca. „Narodni Listy“ poročajo, da se gališkemu namestniku grofu Potočkem ni posrečilo posredovanje med

poljskim klubom in ministrskim predsednikom. V parlamentu se je celo govorilo, da grof Goluchowski na najvišjem mestu ruje proti baronu Gautschu v smislu poljske šlahte. Ako so take govorice tudi neverjetne, vendar so brezdvomno razmere za Gautscha in njegovo predlogo v parlamentu in izven njega zelo neugodne. Govori se celo, da smatra poljski klub Gautschev padeč za pogoj, da glasuje za splošno volilno pravico. Kriza najstopinajbrže že pred Veliko nočjo.

Vsled živahne agitacije čeških agrarcev je dobilo že več mladočeških poslancev od svojih volilcev pozive, naj se glede volilne reforme pridružijo agrarcem ter po potrebi izstopijo iz mladočeškega kluba.

Dunaj, 22. marca. Poljski klub je izvolil v današnji seji člane v odsek za volilno reformo ter sprejel predlog posl. Merunowicza, naj se da ženskam aktivna volilna pravica, in sicer naj za omožene volijo njihovi možje, samske volilke pa volijo ali po pooblastilih ali osebno. Predlog se sproži v odseku za volilno reformo.

Pokojninsko zavarovanje zasebnih uradnikov.

Dunaj, 22. marca. Vitez Gompertz je izročil gosposki zbornici peticijo brnske trgovce in obrtne zbornice, ki nasvetuje, naj se pokojninsko zavarovanje zasebnih uradnikov izvede obenem s splošnim delavskim zavarovanjem, h kateremu zavarovanju pa mora primerno prispevati tudi država.

Absolutizem na Ogrskem.

Budapešta, 22. marca. O zadnji avdienci ministrskega predsednika prinašajo časopisi najneverjetnejše vesti. Tako poroča „Magyar Ország“, da je baron Fejervary dobil od cesarja popolno pooblastilo, da pod vsakim pogojem izvede rekrutiranje. Glede novih volitev je baje ministrski predsednik rekel cesarju, da je z vojaki mogoče voliti poslance. Nadalje poroča isti list, da namerava vlada dati državno užitnino v najem za visoko najemnino.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 22. marca. Turški poslanik v Atenah je sporočil svoji vladi, da je odplula polna ladja Krečanov v Macedonijo, da se pridružijo grškim četam. Tudi mnogo grških častnikov sodeluje pri teh četah. Turška vlada je ukrenila vse potrebno na nabrežju ter stori zopet nujne korake v Atenah in pri vesiilah.

Položaj na Ruskem.

Pariz, 22. marca. Iz ruskih dvornih krogov se poroča, da odstopita v najkrajšem času Vitte in Lamsdorff. Vittejev naslednik bo baje bivši finančni minister Kokovcev, Lamsdorffov pa dosedanjí poslanik v Parizu Nelidov.

Odesa, 22. marca. Mornarična oblast v Sebastopolu je razorožila vse vojne ladje ter spravila topove na suho, in sicer zato, ker so častniki in mornarji grozili, da se bodo za umor poročnika Schmida maščevali z bombardiranjem mesta. Bati se je splošnega punta. Iz trdnjav so vsi topovi namerjeni na mornarično vojašnico.

Moskva, 22. marca. V Samari so se v policaje preoblečeni roparji polastili pošte ter odnesli 38.000 rubljev. Pri bančnem ropu v Moskvi so sodelovali organizovani bančni uradniki.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 22. marca. Zakon o ločitvi je dosedaj priznalo 15.000 duhovnikov v toliko, da so vložili pri naučenem ministrstvu prošnje za pokojnino.

Dva finančna nadzornika sta v spremstvu stotnije pehote in oddelka orožnikov hotela popisati cerkveno imetje v vaseh Ventluges in Grezès, toda kmetje in kmetice so se jim postavili na pot z gnojnimi vilami in kosami. Da bi se ne pre-

livala kri, umaknoli se je vojaštvo, a kmetje so vkljub temu ometavali vojake s kamenjem.

Tajna pogodba med Španko in Francosko.

Madrid, 22. marca. Vladni časopisi porjujejo vest, da se je lansko poletje med špansko in francosko vlado sklenila tajna pogodba, po kateri si je treba razlagati čudno vedenje Španije na maroški konferenci.

Maroški konferenca.

Madrid, 22. marca. Konferenca se baje že prihodnje dni zaključi v popolnem sporazumljenju vseh zastopnikov. Zadeva gleda policije in banke je že rešena, rešiti je samo še vprašanje, kako kompetenco naj dobi policijski nadzornik.

Nova trgovinska pogodba z Italijo in dežela Kranjska.

Dne 1. marca tekočega leta je stopila v veljavo nova trgovinska pogodba z Italijo. Pogodbena doba je določena za čas do 31. decembra leta 1917. s tem pristavkom, da ostane pogodba preko tega termina nadalje v veljavi, ako niti Italija niti Avstrija eno leto pred potekom pogodbene dobe ne poda odpovedi. Trgovinska pogodba z Italijo, ki je stopila v veljavo hkratu s trgovinskima pogodbama z Nemčijo in Rusijo, je za deželo kranjsko tako glede njene produkcije kakor glede njene trgovine v kompleksu trgovinskih pogodb naše monarhije z inozemstvom najvažnejša. Naša dežela je v odlični meri interesirana na tem, da je trgovinsko-politično razmerje Avstro-Ogrske in Italije postavljen na stanovitveni temelj in tako zagotovljen gladek in nemoten trgovski promet za dobrih deset let.

Prejšnja pogodba z Italijo je potekla že z 31. decembrom leta 1903. Odpovedala jo je naša država vsled pritiska agrarcev, ki so zasnivali razsežno agitacijo proti pogodbi zaradi vinske klavzule, ki je dajala Italiji pravico, uvažati k nam svoja vina ob jako nizki ceni, ki je znašala 7 K 62 v od 100 kg vina. V zadnjih mesecih leta 1903. je zavladovala pri nas opravičena bojazen, da s 1. januarjem 1904. nastopi v trgovskem prometu z Italijo brezpogodbena razmerje, čigar posledice bi bile, da bi blago, dohajajoče iz Avstro-Ogrske v Italijo, moralo plačevati jako visoko carino, ki jo določa italijanska carinska tarifa. V tem primeru bi bila naša lesna trgovina naravnost katastrofalno prizadeta, trpele bi pa tudi industrijalne branže v naši deželi, ki izvažajo svoje izdelke v Italijo, poslužujoč se carinskih ugodnosti, zagotovljenih v trgovinski pogodbi. Strah naših trgovcev in industrijalcev je bil povsem upravičen, kajti za novo pogodbo ni bilo preskrbljeno vsled žalostnih razmer v našem parlamentu. Pogajanja tudi niso šla gladko od rok, ker so imeli avstrijski pooblaščenici kaj težavno stališče zategadelj, ker za uvoz laškega vina vsled odločnega odpora agrarcev niso mogli dati Italiji zahtevanih ugodnosti. V zadnjem trenutku se je vladi posrečilo, dognati devetmesečen provizorij na podlagi določb stare pogodbe do meseca oktobra 1904. Ker pa dotlej ni bilo mogoče zagotoviti nove definitivne trgovske pogodbe, je vlada pozneje še dvakrat provizorično uredila trgovinsko-politično razmerje z Italijo, in sicer zadnjič do 28. februarja tekočega leta.

Seveda provizorična ureditev trgovinsko-političnega razmerja z Italijo produktivnih slojev ni mogla zadovoljiti. Za kratko dobo sklenjeni dogovori ne dajo poročstva za dalekosežnejše kupčije, negotovost položaja glede daljše bodočnosti onemogoča trgovcem in industrijalcem napravljati zanesljive račune in jih sili le v bolj ali manj utemeljene kombinacije. Vsaka dobavna pogodba, katera ima v inozemstvu kraj izpolnitve, vse večje investicije predpostavljajo jasne in ustanovičene razmere. Umevno je zategadelj, da so trgovci in industrijalci, ki imajo razpečevališče na Laškem, z zadovoljenjem in veseljem pozdravili obnovitev definitivne trgovinske pogodbe z Italijo, ki je naredila konec dveletni negotovosti.

Trgovinska pogodba z Italijo je za našo lesno trgovino naravnost življenske važnosti. Italija je za kranjski les najvažnejše razpečevališče. Italija, ki potrebuje velike množine stavbnega in rezanega lesa, ima v svoji carinski tarifi za stavbni les določeno carino 50 lir od vagona, za rezani les pa celo 70 lir. Ako bi se carina v tej izmeri morala plačevati za naš les, je eksport naravnost neizplačljiv in nemogoč. Kakor v prejšnji pogodbi je tudi v novi trgovinski pogodbi dovolila Italija Avstro-Ogrski carine prost uvoz stavbnega in rezanega lesa. L.

1904. se je eksportiralo v Italijo 79.862 ton surovega ali le obtesanega lesa, pri tej množini je udeležena Avstro-Ogrska z 62.617 tonami; rezanega lesa se je v Italijo eksportiralo leta 1904. 714.516 ton. od te množine odpade na našo državo 590.056 ton, desk za zaboje se je eksportiralo 18.610 ton, od teh 15.848 iz Avstro-Ogrske. Naša dežela izvažava v Italijo stavbni les, rezani les, deske za zaboje. Skupno množino kranjskega lesa vseh vrst, ki se na leto izvažava v Italijo, bo ceniti na 12—15 tisoč vagonov ali 120.000 do 150.000 ton. V zadnjem času se je izvoz dvignil, ker je v Italiji nastala po hudem potresu večja potreba stavbnega lesa, in je uvoz ruskega lesa iz Odesa vsled znanih dogodkov ponehal. Seveda je to le prehodni položaj. Težko konkurenco dela našemu lesu na laških tržiščih les iz obsežnih bosanskih šum. V poštev pride nadalje oglje, katerega se je leta 1904. eksportiralo v Italijo 28.882 ton, provenienca je malone izključno avstrijska, tudi kranjskega oglja gre lepa množina na Laško. Uvoz je carine prost.

Za izvoz kranjskih provenienc v Italijo pridejo nadalje v poštev železo, jeklo, pločevina. Železnega blaga raznih vrst se izvažava prilično kakih 15.000 ton na leto. V trgovinski pogodbi se doslej veljavni carinski zneski niso skoro nič izpremenili, tako je za železo in jeklo določena carina na 6, 7, 9 lir v zlatu, od 100 kg, za pločevino 7, 10 in 12 lir v zlatu, za žico 11 in 15 lir v zlatu od 100 kg; različnost carinskih zneskov je v zvezi s kvaliteto blaga. Laški trg je dalje pomemben za kranjsko papirno industrijo, ki izvažava kakih 6000 ton papirja, celuloze in lepenke. Uvoz celuloze je deloma prost, deloma vezan na carino po pol in 1 liro v zlatu od vsakih 100 kg. Za bel in barvan papir je določena carina 12-5 lir v zlatu od 100 kg, za papir, ki se rabi za zavijanje po 3 in 5 lir v zlatu za 100 kg; za lepenko po 2 in 3-5 lir od 100 kg. Omeniti je nadalje kemično industrijo, ki izvažava v Italijo lep in prstene barve, nadalje sitarske izdelke. Sitarskih izdelkov gre v Italijo na leto za kakih 50.000 lir; promet se vrši večinoma v malih poštnih zavojih. Glede teh predmetov je ostalo pri starem, sitarski izdelki plačujejo carine 30 lir v zlatu od 100 kg.

Trgovinska pogodba z Italijo je posebno važna za našo opeko, ki se je doslej uvažala v Avstro-Ogrsko carine prosto. Našim kranjskim opekarnam je tako nastala v primorju huda laška konkurenca, kateri spričo dejstva, da laške opekarnarje delajo z manjšimi stroški in imajo cenejši transport po ladjah na razpolago, niso bile kos. V primorje niso mogle s pridom prodajati opeke. Nova avstrijska carinska tarifa je imela za opeko primerne visoke carinske zneske, ki bi mogle položaj izpremeniti na korist domačim opekarnam. V trgovski pogodbi z Italijo pa je morala Avstrija koncedirati tako znatne popuste pri carini od opeke, da je obramba s carino zlasti glede stavbne opeke postala malone brez vrednosti. Dočim je po avstrijski avtonomni carinski tarifi znašala carina na navadno stavbno in strešno opeko od 10.000 kg = po 20 K, določa trgovinska pogodba za navadno stavbno opeko od 10.000 kg = 6 K, za navadno strešno opeko pa 18 K. Za strešno zarezano opeko iz ilovice je določena carina na 1-2 K od 100 kg. Brezpomembnost carine za stavbno opeko se prav lahko izprevidi, ako se vzame vpoštev, da gre na vagon (10.000 kg) približno 2500 kosov opeke in velja opeka te vrste 25—28 K = 1000 kosov. Pritem opominimo, da stane voznina po železnici iz Ljubljane v Trst od vagona 32 K 40 vin.

Glede carinskih ugodnosti, ki jih je Avstro-Ogrska dovolila Italiji, bodi le kratko omenjeno, da se tičejo v prvi vrsti južnega sadja, zelenjave, sočivja in olivnega olja. Vinska klavzula je odpadla. Laško vino je ob uvozu v našo monarhijo podvrženo splošni carini, ki znaša za vino v sodih 60 K od 100 kg. Le za pelinkovec (Wermut) se je dovolila koncesija, in znaša carina 47 K 60 vin. od 100 kg.

Dr. Fran Windischer.

(„Slov. Trgovski Vestnik“).

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. marca.

— **Zaupni shod narodnonapredne stranke**, ki bo v nedeljo 25. t. m., se prične točno ob poludetih dopoldne, na kar vnovič opozarjamo gospode zaupnike. Shod se bode vršil, kakor je bilo že naznanjeno, v „Narodnem domu“ v veliki sokolski dvorani.

— **Celja ne pustimo!** Iz savinske doline se nam piše: Naši vrli slovenski trgi, kateri so dosedaj vedno v mestni skupini s Celjem volili, naj bi po Gautschevem volilnem na-

črtu volili za naprej s kmečkimi občinami, dočim bi vsi nemškutarski trgi in celo nekatere kmečke občine volile v mestni skupini s Celjem! Na ta način bilo bi seveda Celje za nas za večno izgubljeno. Mi pa Celja ne pustimo za nobeno ceno! Celje je le na videz nemško mesto! Celje je središče spodnještajerskih Slovencev ne samo v političnem, ampak tudi v gospodarskem oziru. Slovenski trgi v Savinjski dolini: Braslovče, Gornji grad, Ljubno, Mozirje, Šmarje, Vransko, Žalec, kateri so sedaj vedno v mestni skupini s Celjem volili, in kateri imajo v Celju svoje okrožno sodišče, svoje okrajno glavarstvo, svojo gimnazijo, kateri so s Celjem v neprestani trgovinski zvezi in imajo s Celjem iste skupne interese, naj bi z naprej bili ločeni od mesta Celja in bi naj volili s kmečkimi občinami, dočim bi naj kmečke občine Sobota, Gortana, Gornja Vižingra potem mesta Ptuj, Ormož i. t. d., ki ne spadajo niti v okrožje celjsko in nimajo s Celjem nikakih skupnih interesov, volila z mestom Celjem. To se ne sme nikdar zgoditi. Mesto Celje naj se združi z vsemi slovenskimi trgi v eno skupino! To je naša odločna zahteva. Mi drage volje prepustimo Nemcem in nemškutarjem Maribor, Ptuj, Slovenjgradec itd., ali Celja jim ne pustimo nikdar!

— **Kakšni ljudje so vzor našim klerikalcem.** Zapeljano in zaslepljeno francosko ljudstvo je proti inventiranju cerkvenega premoženja uprizorilo celo vojno, v kateri so se najbolj odlikovale ženske, ki so kakor povsod najbolj pristojne klerikalnemu fanatizmu. Te nahujskane ženske so v Parizu pred inventiranjem po raznih cerkvah metale v redarje stole, kamenje, polena. Delavka poleg bogate gospe, šivilja poleg grofice, branjevka tik kneginje — tako vsaj poročajo klerikalni listi — vse se je navalilo na izvrševalce svoje naloge. Čudno ni torej, da je bilo več ženskih aretovanjih in kaznovanih v ječo. Seveda po klerikalnem prepričanju trpete ženske vse po nedolžnem, tako tudi neko 20letno dekle, ki je udarilo višjega komisarja in ga ranilo. Naši klerikalci postavljajo te ženske za zgled našim ženskam, češ, „da so branile sveti križ“ in neki slovenski klerikalni list kliče: „Čitate-ljica Slovenka, ali boš znala tudi ti braniti zaklad svete vere, ako pride sovražnik in ti jo hoče vzeti?“ Koliko se gre na Francoskem za vero, ve vsak in vedo tudi naši klerikalci in v divjem strahu, da jim bo kdaj iztrgano vodstvo in oblast nad ljudmi, se že tresejo in pozivajo ljudi na odpor proti oblastvom in pravici.

— **Šolske vesti.** Učitelj g. Ivan Šega v Šmartnem pri Litiji je premeščen v Radovljico, na njegovo mesto pa pride učiteljica gdč. Marija Meško iz Litije.

— **Imenovanje.** Stavbni komisar pri pomorski oblasti v Trstu, Juri Linardovič je imenovan višjim stavbenim komisarjem.

— **Častni večer g. baritonista Jana Ouřednika.** Jutri, v soboto se poje drugič velika dramska italijanska opera „Toska“, in sicer kot častni večer g. baritonista Jana Ouřednika. Stalni gledališki posetniki vedo ceniti velike vrline marljivega in vestnega g. Ouřednika, ki je šele po raznih neposređenih poizkusih z nesposobnimi baritoni dobro nadomestil nepozabnega gosp. Josipa Nollija. G. Ouřednik deluje že dve sezoni na našem gledališču z najlepšim uspehom ter si je znal mahoma pridobiti vse simpatije občinstva in vse priznanje kritike. Poraben je prav dobro za junaške, lirske in komične vloge ter je uslužno priskočil na pomoč celo v opereti. Njegov lepi, simpatično mehki glas mu zagotavlja najugodnejšo karijero. V novi operi „Toska“ ima veliko vlogo barona Skarpije, ki jo igra in poje izvrstno. Kakor ga Skalova, se je svoje težke in napore vloge tudi g. Ouřednik naučil v pčilih 10 dneh, kar je dokaz njegove ambicioznosti in pridnosti. Slavno občinstvo mu pri jutrišnjem častnem večeru gotovo izkaže svoje simpatije z najmnogobrojnejšim posetom. Ta predstava je obenem poslednja v abonementu.

— **Slovensko gledališče.** Snoči je imela primadona našega gledališča ga. Marija Skalova svoj častni večer. Pela se je znamenita Puccinijeva velika opera „Toska“, ki si

je pridelala velik uspeh na vseh svetovnih odrih. Giacomo Puccini je eden najeminentnejših novodobnih italijanskih skladateljev, ki se je zlasti s svojimi v velikem stilu zasnovanimi operama „Boheme“ in „Toska“ pridobil svetovno ime. Kateri od teh dveh pripada v umetniškem oziru prvenstvo, je težko razsoditi, gotovo je to, da ima glasba v „Toski“ bolj veličasten, dramatičen značaj, kakor v operi „Boheme“, ki je mestoma prepletena z docela liričnimi motivi. Puccinijeva izobila in fina glasba stoji popolnoma pod vplivom milieuja in se zlasti odlikuje po svoji prelestni instrumentaciji; posebno pozornost zbuja orkester, s katerim ravna skladatelj naravnost originalno in kateremu posveča največ skrbi. Skladatelj rad išče dramatičnih učinkov, ki se mu vselej kar najbolje posreduje. Mestoma je glasba zlasti v ljubavnih prizorih izredno, strastveno lepote. Najboljše, kar ima skladatelj povedati, zaupa najraje instrumentom. V umetniškem oziru je brez dvoma najboljše in najkrajše drugo dejanje, ki nudi prelesto sliko, v kateri se etektno izraža moreči strah in slutnja bližajoče se nesreče. Toskina pesem v tem dejanju „Le lepote sem jaz živel“, je pravi biser glasbene umetnosti in učinkuje z neodoljivo silo na poslušalca. Glasba v tem dejanju vpliva z očarujočo, omamljivo, sugestivno močjo. Velike, dramo tvoreče pevske točke spominjajo živo na slog in izrazitost „Boheme“. Opera je bila prav skrbno uprizorjena in tudi dokaj dobro nastudirana. Težko, a izredno hvaležno vlogo Toske je igrala z vso bravuro in dovršenostjo ga. Skalova, ki jo je občinstvo pri nastopu na pozornico pozdravilo z viharim aplavzom. Koncem drugega dejanja je dobila umetnica v znak priznanja njenega poštrenovalnega delovanja celo vrsto daril: košarico s krasnim šopkom, lovorjev venec, baržunasto blazinico z monogramom, sestavljenim iz bleščečih kron, dragoceno pahljačo itd., kar je očiten dokaz, da slovensko občinstvo ume primerno ceniti zasluge, ki si jih je ga. Skalova stekla za slovensko opero. V vlogi Toske je imela umetnica priliko pokazati vse svoje pevske in igralske vrline. Pela je dovršeno lepo in s čuvstvom in je umela v petje vlti nekaj toplih tonov; njena igra je bila umerjena, diskretna in fina, njen nastop je bil dostojanstven, tembolj, ker si je specijalno za to predstavo preskrbelo novo, krasno toaletto. Matja je pel g. Orželski. Njegov s je bil v prvih dveh dejanjih blažodoneč, miloben, poln toplote in lele koncem tretjega akta se je docela neznanost opazilo, da ga hripavost še ni povsem zapustila. Upamo, da bo pri reprizi v soboto pel že z zdravim grlom, ter s tem znatno povečal užitek, ki ga nudi v pevskem oziru „Toska“. G. Ouřednik kot Scarpia je bil kakor vselej na mestu. Najboljši je bil v drugem dejanju, kjer je pel posebno izrazito in čuvstveno. G. Raneč je predstavljal na pol blaznega Angelottija dokaj dobro. Vendar pa se nam je zdelo, da je malce pretiral. G. Betetto kot cerkovnik je bil izvrsten v petju kakor v igri. G. Zach je prav dobro pogodil vlogo policijskega agenta Spolette. Režija je gladko funkcionirala, želeli bi samo, da bi odmorili ne bili predolgi.

— **V zadevi izdaje slovenskih učnih knjig za srednje šole** so imeli sloj. profesorji 21. t. m. svojo drugo sejo. Ker se nas ni pozvalo, da bi poslali k tej seji svojega poročevalca in ker na tej konferenci zbrani profesorji ne smatrajo za potrebno, da bi nam poslali poročilo, ne moremo žal pisati o tej zadevi, ki bi gotovo zanimala širšo slovensko javnost bolj kakor maloštevilne birokrate.

— **Maščevanje božjega namestnika.** Iz Smartna pri Litiji se nam piše: Pri svojem nasilnem borbu po pooblastilih za druge občinske volitve je obiskal dekan Žlogar tudi hišo samske posestnice H. M., ki je mimogrede povedala, tudi članica Marijine družbe. Ker je omenjena samska vedela za nakane dekana, da misli odstraniti nekaj sedanjih zaslužnih mož iz odbora, med njimi župana Hostnika, je povedala svoje mnenje odkrito, da ne more in ne sme take trivice podpirati. Žlogar je moral brez speha oditi. Imenovana posestnica je se dala pozneje pooblastilo za volitev svoj poprejšnjega odbora. Ker je bil dekan z očetom „Cofkom“ tudi vdružen poražen, je odprl svoje maščevalno roko in hajd na delo. Prva žrtev je bila H. M. Sporočil ji je pismo po pošti, da je izbačena iz Marijine družbe, čeravno se sme imenovati članica pobožnosti. A ne dosti to. Pred njim je pri prigorov tukajšnje klerikalne posojilnice odpovedala posojilo na drugem mestu ter ga tukaj dvignila. Pretečene dni ji pa sporoči predsednik imenovanega zavoda, oče „Cofek“, da so mu vsi „trije gospodje“ sporočili, da se ji posojilo odpove. Poročala je zakaj, ko je vendar obrestno in točno plačevala, a rekli so

ji, da zato, ker ni z njimi volila! Odpoved posojila sta dobila tudi dva druga smartniska posestnika. S takimi sredstvi se hoče za mogoče tretje volitve vplivati na osebe, ki so od tega podjetja odvisne, ali preverjeni naj bodo taki poslanci miru in sprave, da tudi na ta način ne dosežejo svojega cilja. Mi vsi ostanemo na strani naših mož, ki jih poznamo. Ne bodete nam po Vaši volji nikdar odstranili iz odbora moža, pod katerim županovanjem smo imeli samo 14%, doklade ter še nekaj gotovine, ko se je pa vsled takratne bolehnosti županovanju odpovedal, se je pričelo „cofkovanje“, in narastle so doklade do 58%. Komaj je sedanj župan naredil red, pokrili smo dolg, doklade so se jele manjšati in nastopila sta mir in zadovoljnost med farani. Ali nas hočete privedi zopet v stari položaj? Vemo, da delate pod pritiskom onega, ki je že povzročil na Kranjskem toliko zla in ki hoče vse občinske uprave potisniti pod farovško oblast, da bi tako ložje izginile kake drobtinice v nenasitno malho, ali tisti časi, ko se je pri nas na občinske stroške naročeval smodnik, lampijončki, zastave in razsvetljava, da se je sprejemalo škofa, so minili in ne pridejo več!

— **80letnico svojega rojstnega dne** je obhajal 21. t. m. okrožni in železniški zdravnik g. Juri Oblak v Litiji. G. Oblak je še docela čvrst na duhu in telesu.

— **Čebelarstva podružnica v Smartnem pri Litiji** priredi v nedeljo, dne 25. t. m. predavanje v gostilni g. Arkota. Začetek ob 3. uri popoldne. Predaval bo tajnik Buković o čebelarstvu o panjih s premakljivim delom in v čebelarstvu orodju. Vabijo se vsi čebelarji tamošnje okolice, a tudi nečebelarji so vrlo dobro došli.

— **Prijeta ciganska tolpa.** 19. t. m. so prišli orožniki blizu Kanđer pri Litiji cigansko tolpo obstoječo iz šestih oseb in jo izročili sodišču v Litiji. Cigani se pišejo baje Pfeil in Brajdij in imajo domovno pravico na Dolenjskem. Ker so ravno ti cigani izvršili v okolici Brda več tatvin, poslali so po orožništvo tri eksemplare te tolpe brdskemu sodišču.

— **Pogorel je v Starem trgu pri Trebnjem hlev Ane Ivanetič** in ga upepelil do zidu. Škode je več tisoč kron. Zažgali so menda otroci.

— **Umrl je v Radovljici** dne 22. t. m. nagle smrti c. kr. sodni oficijal g. Valentin Cerovšek. Pogreb bo v soboto dne 24. t. m. ob 4. uri popoldne.

— **Iz Dol. Logatca** smo prejeli sledeči popravek: Ni res, da je bil železniški poštar Muršec poštar v Logatcu, oziroma v Dol. Logatcu, marveč le pomožni poštni uradnik. Ni res, da bi bil Muršec nalašč pridrževal naročnikom „Slovenski Narod“, da ustreže duhovnikom. Z odličnim spoštovanjem A. Mulley, c. kr. poštar v Dol. Logatcu. — Opomba: Muršec je pridrževal naročnikom „Slov. Narod“, to je faktum, zaradi katerega smo Muršca tudi svoj čas opetovano pokrtačili, kakor je zaslužil. Če meni g. Mulley, da Muršec tega ni nalašč storil, je to njegovo nemerodajno mnenje; prizadeti naročniki in mi pa smo prepričani, da je Muršec to nalašč delal, ker je to opetovano delal, in sicer duhovnikom na ljubo.

— **Narodno bralno društvo v Zagorju ob Savi** vprizori v nedeljo dne 25. sušča dramatični predstavi v dvorani g. R. Michelčiča „Ne kliči vraga!“ Šaloigra v enem dejanju petjem. „Bratranec“. Burka v enem dejanju. Pri predstavi sodeluje „Zagorski orkester“. Začetek ob pol osmi uri zvečer. Blagajna se odpre ob 7. uri.

— **Lokalna železnica Brežice-Novomesto?** Železniško ministristvo je dovolilo Stefanu Danbachju v Zagrebu, da sme začeti s tehničnimi predpeli za lokalno železnico Brežice skozi Kostanjevico v Novomesto. Dovolitev traja eno leto.

— **Prva sladkarna na Štajarskem.** Kakor se poroča iz Prage, namerava neka velika avstrijska firma blizu Gradca zgraditi sladkarno. To bo prva sladkarna na Štajarskem.

— **V obraz je ustrelil** v Saporjah pri Mariboru neki neznan fant posestnikovega sina Gregorja Poljanca. Vsega krvavega so prenesli v bolnico.

— **Slepar.** Mariborsko okrožno sodišče je obsodilo 51letnega agenta Aleks. Hirta iz Gradca v 15mesečno ječo, ker je izvajal strankam v imenu nekega gospoda v ministristvu denar, da dobe gostilniško koncesijo. Zaradi sleparij je imel že poprej 18 kazni.

— **Koroška Slovenka vseučilišna slušateljica.** Na dunajskem vseučilišču je vpisana med filozofije koroška Slovenka iz Rožne doline. Vseh slovenskih koroških vseučiliščnikov je bilo letos 13.

— **Človeka mesto rib** je ujel predvčerajšnjim v Barkovljah pri Trstu neki ribič. Truplo je bilo že precej razpadlo, vendar se je še dalo

spoznati, da je utopljenka kakih 25 let staro dekle. Pri sebi je imela 17 K denarja.

— **Na naboru okraden.** Na naboru v Trstu je nekemu mladeniču neki capin, ki je tudi prišel na nabor, ukradel vso obleko in mu pustil svoje umazane cape, ki so mrgolele lazice.

— **Odprava naslova „dvorni in sodni advokat“.** Odvetniki na Dunaju, v Lincu, Solnogradu in Gradcu imajo pravico, da se imenujejo dvorni in sodni advokati. Ta naslov se bo pa zdaj odpavil, ker so ljudje mnenja, da je tak odvetnik več nego navaden advokat.

— **Užiganje min na daljavo brez žice-zveznice.** Na podlagi poskusov brezžične telegrafije so na Dunaju iznašli pripravo, s katero je mogoče užgati mine na daljavo brez uporabe kake žice-zveznice. Novo iznajdbodo bodo poskušali že pri prihodnjih vajah na morju.

— **Jugoslovanska umetniška razstava v Sofiji.** Vsi jugoslovanski narodi se pripravljajo, da zopet dostojno manifestirajo svojo bratsko edinstvo. Z odkritjem spomenika carju-osvoboditelju bo združena razstava jugoslovanskih umetnikov, na kateri bodo tekmovali za prvenstvo na umetniškem polju jugoslovanski rodovi. Bolgarska vlada je že ukrenila vse potrebno, da bodo slavnostni dnevi čim najsijajnejši, in da omogoči umetnikom in gostom čim ugodnejše bivanje v Sofiji. Sklenila je, da iz svojega poplača vse vozne stroške za umetnike, ki pridejo na izložbo, in da poskrbi gostom za polovico znižano vožnjo po bolgarskih železnicah. Istotako namerava srbska vlada ukretni mnogo ugodnosti slovanskim gostom, ki se bodo vozili skozi Srbijo.

— **Slovenski umetniki** se živahno gibljejo in organizirajo, da bo čim častnejše zastopana v Sofiji naša umetnost. Slovenska sekcija jugoslovanske umetniške zveze je v principu gotova stvar, treba samo še nekaj formalnosti. V njej se združijo v prvi vrsti oni naši umetniki, ki so bili dotlej brez trdnje organizacije. Umetniški klub „Sava“ se udeleži razstave polnoštevilno in s čim največ umotvori. Zato je „Sava“ poslala na avstrijsko razstavo v London manjši stvari kakor bi sicer, da ni poklicana na kulturni mejdan jugoslovanski. Poslane stvari v London namreč ne pridejo ob določenem času nazaj, da bi jih mogli poslati tudi v Sofijo. Akademsko društvo „Vesna“ pripravlja za razstavo mnogo del, in danes že lahko rečemo, da bodo mladi Vesnani zadivili jugoslovanske umetniške kroge. Da bo imela razstava tudi v finančnem oziru popoln uspeh, zato hoče poskrbeti vsa bolgarska javnost. Knez Ferdinand namerava iz svojega osebnega zaklada nakupiti mnogo umotvorov in je določil za to veliko vsoto. Ravnotako nakupi država za javne prosvetne zavode znatno število umetnin. Javljajo se državniki in industrijalci, da po svojih močeh pripomorejo razstavi do vsestranskega uspeha.

— **Čitalnica in klub „Slovenski jug“ v Belgradu.** Iz Belgrada smo prejeli to-le pismo: Čast nam je obvestiti Vas, da so osnovali prijatelji jugoslovanske ideje v Belgradu meščanski klub in čitalnico „Slovenski jug“, da bi na ta način organizovali svoje delovanje v smeri zjedinitvenja Jugoslovancev in da bi postavili ognjišče, na katerem bi se negovali za spasonosna ideja, ki si pridobiva vsakega dne novih pristav. Klub si je izvolil odbor, v katerem so gg.: dr. Jovan Cvijič, vseučilišni profesor; Kosta Glavinic, župan belgrajski; Milutin Stepanović, član vrhovne drž. kontrole, Ljuba Davidović, narodni poslanec; Marko Trifunović, sekijski načelnik poljedelskega ministristva; dr. Miloje Vasić, ravnatelj narodnega muzeja; Pera Janković, gimnazijski profesor; dr. Milan Milojević, uradnik ministristva zunanjih zadev; Miodrag Ristić, suplent; Ljubomir Jovanović, urednik „Slov. Juga“; Kosta Jovanović, arhitekt in Mirko Mičić, stud. iuris. Čitalnica se otvori v nedeljo, 25. t. m., o čemur imamo čast obvestiti Vas kot prijatelje in pospeševalce ideje, radi katere smo se mi organizovali. Z bratskim pozdravom! V imenu odbora Kosta Jov. Jovanović, arh.

— **Nevarn tujec.** Dne 18. t. m. je prišel v gostilno gosp. Ivana Pavška na Bledu neki tuj človek, se tam navečerjal, potem pa šel spat. Ko so pa šli tudi domači k počitku, je tujec vstal, šel v gostilniško sobo, vlomil v omarico, iz katere je ukradel 10 K denarja in dve škatlji šport svalčic in izginil v temno noč. Navedenec je okoli 23 let star, dolgoličen in ima majhne, plave brke. Govoril je slovensko v štajarskem, oziroma istrskem narečju. Oblečen je bil lepo, in sicer je imel na glavi črno kolearsko čepico, črn suknjič, črne baržunaste hlače in tak telovnik, belo srajco, črno ovratnico in črne rokavice. Tedaj pozor pred tem „gospodom“!

— **Trpinčenje živali.** Včeraj dopoldne je na dolenjskem kolodvoru neki hlapec tako preobložil voz z drvmi, da ga konja nista mogla nikamor premakniti. Mesto da bi bil drva odložil, je pa trdosrčnež začel ubogo živino tako bičati, da je bila vsa klobasasta. Konec trpinčenja je napravil policijski stražnik s tem, da je naprosil Aurovega hlapca, da je pripregel k vozu par volov.

— **Konja brez nadzorstva** je pustil včeraj na Zaloški cesti neki hlapec. Konj je šel sam naprej in zašel na progo električne železnice, kjer bi se bila zgodila gotovo kakka nesreča, ko bi ne bil voznik nasproti prihajajočega voza naglo ustavil in potem konja odpeljal na stran.

— **Žepna tatvina.** Danes zjutraj je bila v sv. Jakoba cerkvi kuharici Mariji Novakovi ukradena denarnica, v kateri je imela 33 K 86 vin. denarja. Dolgoprstež je neznan.

— **Pogreša** se že pet tednov slaboumni Gotlieb Gromes. Kdor bi vedel zanj, naj ga pridrži ter obvesti njegovo mater, gospo Gromes v Ljubljani, Nove ulice št. 5.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 70 Slovencev, 60 Hrvatov in 25 Kočevarjev. V Heb je šlo 160, na Tirolsko 90, v Scheibbs 60, v Meran pa 40 Hrvatov. Na Dunaj je šlo 200 laških zidarjev, v Budimpešto 190, v Kočevje 50, v Ljubljani jih je pa ostalo 100.

— **Izgubljene in najdene reči.** Antonija Švigljeva je izgubila malo rjavo denarnico, v kateri je imela nekaj čez 30 K denarja in retour-vozni listek Ljubljana-Rakek. — Tapetnik g. Ivan Osredkar je našel denarnico s srednjo vsoto denarja in jo oddal na magistratu.

— **Zaletela** se je v hišo št. 9 na Opekarski cesti majhna, bela psica.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi jutri zvečer koncert v „Narodni kavarni“ (Gosposke ulice). Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

— **Današnji list** ima za cenjene ljubljanske naročnike prilogo „Program mednarodne panorame“ na Pogacarjevem trgu.

* **Najnovije novice.** Nemški narodni fond za ekso Nemoi sami razpustili.

— Angleški kralj obišče na svojem potovanju po Sredozemskem morju baje tudi turškega sultana.

— Vsled štrajka v Lensu imajo francoski rudniki vsak dan 1,025.000 fr. izgube. Iz Nemčije se uvaža vsled štrajka na Francosko vsak dan za 1 milijon frankov premoga.

— Zopet škandal v angleškem častniškem zboru. V Aldershoutu so častniki napadli svojega tovariša, nekega gardnega častnika, zato, ker vsled gmotnih neugodnosti ni mogel tako potrato živeti, kakor tovariši. Strgali so obleko z njega ter ga polili z neko smolnato tekočino. Komaj jim je ušel skozi okno v neki hotel, od koder je obvestil garnizijskega poveljnika o napadu.

— Požar v kaznilnici. V moskovski glavni kaznilnici je nastal požar v zaklenjenem oddelku za bolnike. V dvorani je bilo 28 hudo bolnih političnih jetnikov, nekateri celo uklenjeni. Preden je požarna bramba iztrgala omrežja pri oknih, so že štirje jetniki zgoreli, drugi pa so dobili nevarne opekline.

— Požar v kaznilnici. V moskovski glavni kaznilnici je nastal požar v zaklenjenem oddelku za bolnike. V dvorani je bilo 28 hudo bolnih političnih jetnikov, nekateri celo uklenjeni. Preden je požarna bramba iztrgala omrežja pri oknih, so že štirje jetniki zgoreli, drugi pa so dobili nevarne opekline.

— Zopet velika nesreča v rudniku. V rudniku Camp-Bird v Coloradu je vsled eksplozije plinov ubitih 32 oseb, zasutih pa je še 500 oseb, katerim se najbrže ne bo moglo pravočasno pomagati.

— Tudi Nemci imajo svoje morilce. V Düsseldorfu se je začela porotna obravnavo zoper brata Blömer in ženo enega teh, ker so zvalbili podpolkovnika Roosa v klet ter ga s kladi pobili. Ker se je pozneje zaslislalo stokanje iz kleti, stekla sta brata v klet ter na stopnicah slonečemu častniku odsekala s sekuro glavo.

— V Barmenu je neki delavec s kladivom ubil ženo tovarnarja Hemdta.

— V Lorientu so zaprli zakonska Häferle, ker sta pet svojih otrok par mesecev po porodu zadavila.

— Počitnice na dunajskih ljudskih in meščanskih šolah se začno že letos s 1. junijem ter bodo trajale do 1. septembra.

— Potres na otoku Formoza je zahteval 6163 človeških žrtev; 2677 hiš je popolnoma razdanih, 18.000 hiš pa je močno poškodovanih.

— Karl plem. Siemens, starosta znane tvrdke Siemens & Schuckert je umrl v Mentonu.

Izpred sodišča.
Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.
Napad v hiši. Janez Durn, sploh „Mešetarjev“ iz Gradišča pri Vipavi doma, je prišel neki večer meseca listopada 1905 v hišo sester Antonije Tomažič in Marije Bajc na

Nanosu in prosil prenočišča. Njegovi prošnji se je ugodilo in je poleg tega dobil Durn še večerjo. Po večerji je hotela Marija Bajc spraviti gosta spat; vzela je luč in rjuho ter šla z njim ven, da bi mu pripravila ležišče na hlevu. Durn je velel Mariji Bajc naprej iti, češ, da bode kmalu za njo prišel. Vrnil se je v hišo in prosil Antonijo Tomažič vode. Ko jo je izpil, šel je iz hiše a se takoj vrnil, in v hipu, ko je hotela Tomažič sedeti na stolček, jo prijel za vrat in za usta, ter počel z vso silo daviti, tako da se je onevestila. Med tem se je Bajc, ki je kakih deset minut pred hlevom čakala na Durna, vrnila v hišo. in videla sestro kakor mrtvo ležati na tleh, dočim je Durn poleg nje klečeč jo obilval z vodo in ji tresel glavo: pravil je sestri, da jo je vrgla božjast. Tomažičovo so spravili v posteljo. Okoli 11. ure jela se je zavedati in stokati, „da jo je nekdo strašno moril.“ Napravila je nato oporoko, katero je pisal Durn. Drugo jutro je prišla napadena popolnoma k zavesti, čutila je hude bolečine v vratu in pripovedovala ves dogodek o Durnu. O oporoki sprva ni prav nič vedela, kasneje pa je rekla, da se o tem le nekako temno spominja. Obdolženec dejanje taji. Ker sta obe sestri na glasu, da imata denar, se ga je Durn gotovo hotel s silo polastiti, a ni imel poguma, dejanje izvršiti. Obsojen je bil na 15 mesecev težke ječe.

Tepež. France Mihelič, delavec iz Sneberja, je 5. t. m. brez povoda z nožem napadel Franceta Peterca in ga sunil v pleča. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe.

Napad iz ljubosumosti. France Fajfar, posestnika sin iz Zabukovja, je bil jezen na Jožeta Rakovca, ker mu je ta prevzel dekle, ki je stanovala v Spodnjem Zabukovju. Neki večer je šel z Antonom Fajfarjem iz Orehka proti hiši svoje izvoljenke, kjer sta opazila Rakovca v družbi Antona Bertonecja odhajati od oken. Fajfarja sta ju napadla s kamenjem. Rakovec je ušel, Bertonecja je pa Anton Fajfar z nožem 6krat sunil. Anton Fajfar je bil obsojen na 4. France pa na 3 mesece težke ječe.

Telefonska in brzajavna poročila.
Kranj 23. marca. Stavka ti skarjev je končana danes opoldne.
Dunaj 23. marca. Danes je poslanska zbornica končala prvo branje volilne reforme. Začetkom seje je Gautsch odgovarjal na interpelacije glede izločitve vseh Ogrsko zadevajočih aktov iz dvornega arhiva in njih prevoz v Pešto. Rekel je, da je ogrska vlada to že pred več leti zahtevala, odločenega pa ni še nič. Potem je prišel do besede kot zadnji govornik o volilni reformi grof Stürgkh, ki je ostro nastopil proti Gautschu, očital Nemcem, da so storili veliko neumnost, ko so vrgli Körberja in apostrofiral ministra zunanjih del, grofa Goluchowskega, naj upliva proti Gautschu in njegovi volilni reformi. (Klic: „Sveti Agenor — prosi za nas!“) Ko je šel grof Sternberg v fakičnem popravku zdelal dr. Kramarja, je zbornica odkazala vladni načrt o volilni reformi posebnemu odseku, ki se šele izvoli. Ta odsek bo vsled sprejetja Steinwenderjevega predloga štel 49 članov in dobe v njem Schönererjevci dva zastopnika. Tudi je bil sprejet Abrahamowiczjev predlog, da zakonskega načrta v varstvo volilne svobode ni odkazati justičnemu odseku, nego odseku za volilno reformo. Zbornica je potem začela razpravo o zakonskem načrtu glede vštetja aktivitetne doklade v pokojnino in bo to razpravo nadaljevala v torek.
Dunaj 23. marca. Gališki namestnik grof Potocki je zapustil Dunaj, ne da bi bil dosegel sporazumljenje med vlado in med Poljaki. Vendar se sodi, da za sedaj ne nastane ne ministrska, ne parlamentarna kriza. Vlada hoče, da se vprašanje o volilni reformi dožene še tekom polletja, tudi če bi moral parlament zborovati do konca julija.
Dunaj 23. marca. Zanesljiva poročila iz Petrograda javljajo, da Witte kar nič ne misli odstopiti, kakor trde nekateri listi, in da ostane na svojem me-

vsaj vsaj toliko časa, da se snide
drž. duma.

Pariz 23. marca. Iz Algeci
rasa so došla poročila, da je
porazumljenje med Fran-
cijo in Nemčijo perfektno.

Najodličnejše zdravniške avtoritete
porablja

rogaški „Styria-vrelec“
za bronhialne in kronične
katarje v jaboku.

783

Vsem, ki se čutijo bedne in onemogle

ki so nervozni in brez energije
daje Sanatogen nove življen-
ske moči in poguma. Sijajno
ga je ocenilo več nego 3000
profesorjev in zdravnikov.
Naprodaj po lekarnah in dro-
gerijah. Brošure razpošiljata
gratis in franko Bauer &
Cie., Berlin SW 48 in gene-
ralno zastopstvo C. Brady,
Dunaj I. 791-4

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 22. marca 1906.

Mešički papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majska renta . . .	99.50	99.70
4 1/2% srebrna renta . . .	99.40	99.60
4% avstr. krona renta . . .	99.60	99.80
4% zlata . . .	117.50	117.70
4% ogrska krona renta . . .	94.20	94.40
4% zlata . . .	112.20	112.40
4% posojilo dež. Kranjske . . .	99.50	101.65
4% posojilo mesta Spiljet . . .	100.65	101
4% posojilo mesta Zadar . . .	100.	100
4% bos.-herc. železniško . . .	100.25	101.20
4% posojilo 1902 . . .	100.	100.10
4% češka dež. banka k. o. . .	100.15	100.25
4% zast. pisma gal. dež. . .	100.25	101.25
4% hipotečne banke . . .	100.	100.50
4% pešt. kom. k. o. z . . .	106	107
4% 10% pr. . .	100.50	101.50
4% zast. pisma Innerst. . .	100.	100.50
4% zast. pisma ogr. centr. . .	100.	100.50
4% z. pis. ogr. hip. ban. . .	100.	100.50
4% obl. ogr. lokalnih žele- . . .	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke . . .	100.50	101.50
4% prior. lok. želez. Trst- . . .	99.90	
4% prior. dolenskih žel. . .	99.50	100.
4% prior. juž. žel. kup. 1/2% . . .	315.75	317.75
4% avstr. pos. za žel. p. o. . .	99.80	100.80
Srečke.		
Srečke od l. 1860% . . .	194.25	196.25
od l. 1864 . . .	285.50	287.50
tizske . . .	158.20	160.20
zem. kred. I. emisije . . .	287.75	297.75
II. . .	291.	301.
ogrške hip. banke . . .	264.	270.50
srske a frs. 100- . . .	100.	107.70
turške . . .	153.50	154.50
Basitika . . .	22.85	24.85
Kreditne . . .	472.	482.
inomoške . . .	78.	84.
Krakovski . . .	91.	97.
Ljubljanske . . .	61.	64.
Avstr. rdeč. križa . . .	49.75	51.75
Ogr . . .	31.50	33.50
Rudolfove . . .	55.	59.50
Satcburške . . .	71.	76.
Dunajske kom. . .	526.	535.50
Delnice.		
južne železnice . . .	123.75	124.75
Državne železnice . . .	673.50	674.50
Avstr.-ogrške bančne deln. . .	1635.	1645.
Avstr. kreditne banke . . .	669.75	670.75
Ogrske . . .	789.50	790.50
Zivnostenske . . .	245.	247.
Premogokop v Mostu (Brux) . . .	658.	662.
Alpanske montan . . .	539.50	540.50
Praške žel. ind. dr. . .	2640.	2650.
Rima-Murányi . . .	535.50	536.50
Trboveljske prem. družbe . . .	270.	273.
Avstr. orožne tovr. družbe . . .	561.	565.
Češke sladkorne družbe . . .	155.	156.
Valute.		
C. kr. cekin . . .	11.33	11.37
20 franki . . .	19.13	19.16
20 marke . . .	23.48	23.50
Sovereigns . . .	23.98	24.06
Marke . . .	117.45	117.65
Laški bankovci . . .	95.65	95.85
Rubliji . . .	250.75	251.50
Dolarji . . .	4.84	5.

Žitne cene v Budimpešti.	
Dne 23. marca 1906.	
Termin.	
Pšenica za april . . . za	100 kg K 16.46
„ oktober . . .	100 „ K 16.36
Rž „ april . . .	100 „ K 13.62
„ oktober . . .	100 „ K 13.34
Koruza „ maj . . .	100 „ K 13.42
„ julij . . .	100 „ K 13.62
Oves „ april . . .	100 „ K 15.42
„ oktober . . .	100 „ K 12.42
Effektiv.	
Stalno.	

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
2.2 9. zv.	731.3	0.0	sl. svzhod	sneg
23. 7. xj.	725.3	0.5	sl. jgzahod	oblačno
2. 2. pop.	722.0	1.2	sl. jug	sneg

Srednja večerajša temperatura: 0.9°, nor-
male: 4.8°. — Padavina v mm 3.0.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Marč	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
2.2 9. zv.	731.3	0.0	sl. svzhod	sneg	
23. 7. xj.	725.3	0.5	sl. jgzahod	oblačno	
2. 2. pop.	722.0	1.2	sl. jug	sneg	

Srednja večerajša temperatura: 0.9°, nor-
male: 4.8°. — Padavina v mm 3.0.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Prodajalka

modne stroke, (le prva moč), ki se ra-
zume posebno na Jägrovo perilo, noga-
vice in sploh pletenine in tkanine se
sprejme.

Ponudbe Dragotinu Erbarju v
Ljubljani. 1074-1

Stanovanje

v Knaifovih ulicah št. 5 v pritličju,
obstoječe iz 3 sob s pripadki, se odda
za majev termin.

Pojasnila daje upravnništvo „Na-
rodne Tiskarne“ ravnotam.

Zanesljiv

konjski hlapec

se takoj sprejme 1094-1

v Auerjevi pivovarni.

Učenec

ki je dovršil vsaj II. gimnazijski ali
realni razred se takoj sprejme za
konfekcijsko trgovino.

Ponudbe na upravnništvo „Slov.
Naroda“ pod „št. 20“. 1034-2

Pojasnilo.

Na preklic svojega moža, priob-
čen v snočnji šte. „Slov. Naroda“ od-
govorjam, da doslej še nisem naredila
nobenega dolga in da torej nima moj
mož prav nikakega povoda, me preklic-
evati, temuž dela to zgolj iz sovra-
štva do mene, samo da bi me oblatil
pred ljudmi.

V Ljubljani, 23. sušca 1906.
Josipina Karlinger.

1093

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubac
čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten
— Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mauterndorf,
Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v
Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten v
Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali
Glodnitz, Ljubno, Selztal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih,
Ženeva, Pariz, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m popoldne osebni vlak v Trbiž,
Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling
v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (v
Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči
osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Trst-Monakovo direktni
voz I. in II. razr.). — Proga v Novo mesto in Kočevje. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m
jutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako
— Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga
na Trbiž. Ob 3. uri 23 m jutraj osebni vlak v Dunaj čez Amstetten, Monakovo (Mo-
nakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Iši,
Aussee, Ljubno, Celovec, Mali Glodnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak iz
Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak v Dunaj čez Amstetten, Lipsko, Prago
(iz Prage direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare
Pizen Budejovice, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru
Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne
osebni vlak v Dunaj, Ljubno, Selztal, Beljak, Celovec, Malega Glodnitz, Monakovo
Inomost, Franzensfeste, Pontabel. — Ob 8. uri 06 m zvečer osebni vlak v Dunaj
Ljubna, Beljaka, Murau, Malega Glodnitz, Celovec, Pontabel, čez Selztal, ob Inomost
in Solnograd, čez Klein-Reifling iz Steyra, Lince, Budejovic, Pizna Marijinih varov, Heba
Francovih varov, Prage, Lipskega. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki
Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne
iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz
Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Mesani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m pop.,
ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v
oktobra. — Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika. Mesani vlaki: Ob 6. uri 49 min.
jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob
nedeljah in praznikih in le v oktobra. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim
časom v Ljubljani.

Stavbno podjetje

Ljubljana Gradišče 17 Polz & Knoch Ljubljana Gradišče 17

arhitekta in zidarska mojstra
prevzameta izdelovanje projektov vsako-
vrstnih stavb, kakor zidanje hiš, izdelo-
vanje cest ter razne vodne, kanalizacijske
in vodovodne naprave. — Proračun na
zahtevanje brezplačno.

984-5

Roncegno

na Južnem
Tirolskem,
na Valsu-
ganski žu-
leznici, 1 1/2 ure od Tridenta, 535 m nad morjem.

Najmočnejši arzenoželatni vrelec,
ki ga rabijo z najboljšim uspehom in trajno vse
leto, tudi za zdravljenje doma, po vseh držel-
ga priporočajo mnoge zdravniške avtoritete za
kvrne, ženske, žvone in kožne bolezni
itd. Naprodaj po vseh lekarnah.

Zdravilišče p. vrste „Grand Hotel des
Bains“ in „Par h tel“

z 250 sobami in saloni, vsemi najmodernejšimi
napravami. Prekrasna, zavetna leža, mlo pod-
nebe, veliki parki. Sezija od 15. aprila do 1. no-
vembra. Prospekte in ojasnila daje kopališko
ravateljstvo. 1077 1

Mladenič

vešč slov. in nem. jezika z dobro pisavo,
ki je dovršil trgovski tečaj z dobrim
uspehom, želi vstopiti kot pisar v službo
pri kakem notarju ali odvetoiku. Nastop
takoj. — Naslov pove upravn. „Slov.
Naroda“. 1057-1

Naznanilo.

Usem svojim cenjenim na-
ročnicam vljudo javljam, da
stanujem sedaj

na Mestnem
trgu šte. 24
v II. nadstropju na desno.

Priporočam se čistim da-
mam za izgotavljanje oblek in
sicer od najfinejših do najpre-
prostejših, vse po najnovejšem
kroju. — Sprejem tudi

več učenk.

B. Klemenčič
življa.

1064-2

Proda se malo rabljena

gostilniška oprava

to je mize, stole, obešala, naslanjače itd.
Ogleda se lahko v Reininghausovi
plivarni v Spod. Šiški. 1075-1

Ravnokar izšlo:

Fischerjev

splošni zaznamek stanovanj
s popolno

Naslovno knjigo

(Adressbuch)

oblastev, trgovstva in obrtništva za
deželno glavno mesto Ljubljano s
predkraj, dalje s Spodnjo in Gornjo
Šiško.

V. letnik.

1906.

Cena 6 kron.

Oton Fischerjeva knjigarna in
antikvarijat v Ljubljani.

Spomladanske

obleke za gospode
obleke za dečke
paletote za dame
plašče za deklice
v največji izbiri.

Najnižje cene!

Gričar & Mejač
Prešernove ulice šte. 9.

Grand hotel „UNION“ v Ljubljani.

Ravnateljstvo A. Kamposch.

1076

V nedeljo, dne 25. sušca 1906

v veliki dvorani:

vojaški koncert

godbe c. in kr. pešpolka št. 27, kralj Belgijcev.

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina 30 kr.

I. šišenska mlekarna

naznanja cenj. p. n. občinstvu, da se zanaprej pri njej vedno dobiva
dobro, polno mleko, vedno sveže surove
maslo, kuhane maslo, sirček v okusnih obli-
kah, kakor tudi sladka in kisla smetana.

Nabavila si je najnovejših v ta obrt spadajočih strojev, da
more tako ustreči vsem zahtevam.

Dobiva se tudi 3krat na dan sveže

ljublansko pecivo in slaščice.

Solidno blago, zmerne cene, hitra postrežba.

M. Rihtar.

1073 1

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fond: 31,865.386-80 K izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737.159-57 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

s vseslovi slovenske narodne uprave.

Vse pojavnosti daje

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši

v Gospodskih ulicah šte. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombi-
nacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica. Zast-
je ugodno zavarovanje na doživetje
in smrt s zmanjšujocimi se vplačili

Vsak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.

Zavaruje postopaj in premičnine proti
oščarnim škodam po najnižjih cenah

Škode cenjuje takoj in najkrajše

Uživa najboljši sloves, koder postaja

Ovolutuje iz čistega dobička izdatke

odpore v narodne in občnokrskne
namene.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.